

Štvrtok 14. septembra 2017

P8_TA(2017)0351

Mjanmarsko/Barma, najmä situácia Rohingov**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. septembra 2017 o Mjanmarsku, najmä o situácii Rohingov (2017/2838(RSP))**

(2018/C 337/16)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Mjanmarsku a situácii rohinských moslimov, najmä uznesenia zo 7. júla 2016 ⁽¹⁾ a 15. decembra 2016 ⁽²⁾ a na svoje uznesenia zo 16. marca 2017 o prioritách EÚ na zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva v roku 2017 ⁽³⁾ a z 13. júna 2017 o situácii osôb bez štátnej príslušnosti v južnej a juhovýchodnej Ázii ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 20. júna 2016 o stratégii EÚ pre Mjanmarsko/Barmu,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a podpredsedníčky Komisie / vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) Európskemu parlamentu a Rade z 1. júna 2016 s názvom Prvky stratégie EÚ vo vzťahu k Mjanmarsku/Barme: osobitné partnerstvo pre demokraciu, mier a prosperitu (JOIN(2016)0024),
- so zreteľom na vyhlásenie PK/VP Federicy Mogheriniovej z 30. marca 2016 o nástupe novej vlády Mjanmarského zväzu,
- so zreteľom na vyhlásenie hovorkyne PK/VP z 2. decembra 2016 k nedávnej eskalácii násilia v Mjanmarsku a na vyhlásenie PK/VP zo 6. septembra 2017 o situácii v Jakchajnskom štáte,
- so zreteľom na spoločnú tlačovú správu z 25. novembra 2016 o treťom dialógu medzi EÚ a Mjanmarskom o ľudských právach,
- so zreteľom na závery Rady zo 4. decembra 2015 o osobách bez štátnej príslušnosti,
- so zreteľom na nedávne brífingy Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) a osobitnej spravodajkyne OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku z 29. a 18. novembra 2016 o zhoršujúcej sa situácii v oblasti ľudských práv v severnom Jakchajnskom štáte,
- so zreteľom na správu OHCHR z 20. júna 2016 s názvom Situácia ľudských práv rohinských moslimov a iných menšín v Mjanmarsku a na správu osobitnej spravodajkyne OSN z 18. marca 2016 o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku,
- so zreteľom na Dohovor OSN o postavení utečencov z roku 1951 a na príslušný protokol z roku 1967,
- so zreteľom na Dohovor o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1954 a Dohovor o redukovaní počtu osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1961,
- so zreteľom na globálny akčný plán UNHCR na roky 2014 – 2024 na ukončenie stavu bez štátnej príslušnosti,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0316.⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0506.⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0089.⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0247.

Štvrtok 14. septembra 2017

- so zreteľom na záverečnú správu z misie osobitnej spravodajkyne OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku Yanghee Lee z 20. januára 2017, v ktorej konštatuje, že „súčasná situácia je horšia než kedykoľvek počas uplynulých niekoľkých rokov“;
 - so zreteľom na záverečnú správu poradnej komisie o Jakchainskom štáte z augusta 2017,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, oba z roku 1966,
 - so zreteľom na Chartu Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN),
 - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže podľa Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) za uplynulé dva týždne viac ako 300 000 rohinských moslimov na úteku pred násilím v Jakchainskom štáte hľadalo útočisko v Bangladéši;
- B. keďže Jakchainský štát v Mjanmarsku je domovom asi milióna Rohingov – prevažne moslimskej menšiny, ktorá čelí útlaku a nepretržitému vážnemu porušovaniu ľudských práv vrátane ohrozovania života a bezpečnosti, odopierania práva na zdravotnú starostlivosť a vzdelanie, nútenej práce, sexuálneho násillia a obmedzovania ich politických práv;
- C. keďže Rohingovia sú oficiálne osobami bez štátnej príslušnosti od roku 1982, keď bol prijatý zákon o barmskom občianstve, v dôsledku ktorého je výrazne oklieštená ich sloboda pohybu a sú nútení žiť v táborech;
- D. keďže skupina vzbúrencov z radov Rohingov zosnovala na 25. augusta 2017 útoky na policajné stanice a vojenskú základňu v Jakchainskom štáte; keďže armáda odpovedala rozsiahlym protiútokom, ktorého dôsledkom je vážne a rozsiahle porušovanie ľudských práv vrátane zabíjania, znásilňovania a mučenia; keďže ľudskoprávne organizácie, najmä Human Rights Watch, s využitím satelitných záberov informovali o rozsiahlom ničení obydlií a iných budov v častiach severného Jakchainského štátu, ktoré sú v súčasnosti nedostupné pre MVO a nezávislých pozorovateľov;
- E. keďže podľa platnej mjanmarskej ústavy armáda nepodlieha civilnému dohľadu a vykonáva značnú moc nad vládou a národnou bezpečnosťou;
- F. keďže osoby na úteku z Mjanmarska, medzi ktorými sú mnohé ženy a deti, sa vydávajú na cestu po zradných trasách, sú terčom strelby a prechádzajú po nebezpečných cestách, pričom hladujú a chýba im lekárska pomoc; keďže desiatky týchto osôb na ceste zomierajú; keďže príslušníci bangladésskej pobrežnej stráže našli telá minimálne 20 osôb na úteku;
- G. keďže Bangladéš podal proti mjanmarským úradom sťažnosť v súvislosti s umiestňovaním nášľapných mín na určitom úseku jeho hranice s Bangladéšom, čím by zabránilo návratu rohinských moslimov, ktorí utekajú pred násilím;
- H. keďže medzinárodní zamestnanci OSN a medzinárodné mimovládne organizácie majú zakázaný vstup do oblastí zasiahnutých konfliktom a keďže agentúry OSN nedokážu dopraviť Rohingom humanitárnu pomoc, a to ani potraviny, vodu a lieky;
- I. keďže vysoký komisár OSN pre ľudské práva Zeid Raad Al Hussein 10. septembra 2017 oznámil, že situácia v Mjanmarsku „sa javí ako učebnicový príklad etnických čistiek“;
- J. keďže Čína a Rusko zablokovali v marci 2017 prijatie vyhlásenia Bezpečnostnej rady OSN o situácii rohinskej menšiny v Mjanmarsku;
1. rázne odsudzuje všetky útoky v Jakchainskom štáte; vyjadruje hlboké znepokojenie nad čoraz väčšou závažnosťou a zväčšujúcim sa rozsahom porušovania ľudských práv vrátane zabíjania, násilných stretov, ničenia civilného majetku a vysídľovania státisícov civilistov;

Štvrtok 14. septembra 2017

2. dôrazne a naliehavo vyzýva vojenské a bezpečnostné sily, aby okamžite zastavili zabíjanie, zastrasovanie a znásilňovanie Rohingov a vypaľovanie ich domov;
3. pripomína, že povinnosťou mjanmarských orgánov je chrániť všetkých civilistov bez rozdielu pred zneužívaním, vyšetrovať prípady vážneho porušovania ľudských práv a stíhať zodpovedné osoby v súlade s normami a povinnosťami v oblasti ľudských práv;
4. vyzýva mjanmarské orgány, aby umožnili okamžitý a neobmedzený prístup nezávislým pozorovateľom, medzinárodným ľudskoprávnym organizáciám, novinárom a ďalším medzinárodným pozorovateľom, ako aj Organizácii Spojených národov, a najmä jej vyšetrovacej misii zriadenej Radou OSN pre ľudské práva v marci, s cieľom zabezpečiť nezávislé a nestranné vyšetrovanie obvinení z vážneho porušovania ľudských práv všetkými stranami;
5. naliehavo vyzýva, aby bol humanitárnym organizáciám umožnený prístup do všetkých konfliktných oblastí a k vysídleným osobám bez rozdielu s cieľom umožniť humanitárnym pracovníkom poskytnúť pomoc ľuďom v nebezpečenstve;
6. vyzýva mjanmarskú vládu, aby okamžite odstránila všetky nášlapné míny na hranici s Bangladéšom;
7. naliehavo žiada mjanmarskú vládu, a najmä štátnu radkyňu Aun Schan Su Ťij, aby jednoznačne odsúdili akékoľvek podnecovanie k rasovej alebo náboženskej nenávisti a bojovali proti sociálnej diskriminácii a prejavom nepriateľstva namiereným proti rohinskej menšine; ďalej naliehavo vyzýva vládu Mjanmarska, aby dodržiavala všeobecné právo na slobodu náboženského vyznania alebo viery; štátnej radkyňi pripomína, aby presadzovala vykonávanie odporúčaní uvedených v záverečnej správe poradnej komisie o Jakchajnskom štáte, ktorá bola vypracovaná na jej vlastnú žiadosť; vyjadruje poľutovanie nad dramatickým zhoršením situácie odvtedy, ako hovorca strany, ktorej je Aun Schan Su Ťij členkou, 18. mája 2015 vyhlásil, že mjanmarská vláda by mala obnoviť občianstvo príslušníkov rohinskej menšiny;
8. laureátke Sacharovovej ceny z roku 1990 Aun Schan Su Ťij pripomína, že táto cena sa udeľuje ľuďom, ktorí okrem iného obhajujú ľudské práva, chránia práva menšín a dodržiavajú medzinárodné právo; upozorňuje na to, že treba zvážiť možnosť odobratia Sacharovovej ceny v prípade, že laureáti porušia uvedené kritériá potom, ako im bola cena udelená;
9. uznáva úsilie, ktoré vyvíja Bangladéš v súvislosti s touto humanitárnou katastrofou v snahe poskytnúť ochranu státisícom utečencov z radov Rohingov; dôrazne a naliehavo vyzýva bangladéšske orgány a orgány ďalších susedných krajín, aby prijali všetky osoby na úteku pred násilím v Jakchajnskom štáte a dodržiavali zásadu zákazu vyhodenia alebo vrátenia; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili finančnú a materiálnu podporu pre týchto utečencov;
10. pripomína, že vládam krajín, ktoré sa musia vyrovnáť s prílevom rohinských utečencov, odporučil, aby úzko spolupracovali s UNHCR, ktorý má technické znalosti potrebné na preskúmanie štatútu utečenca a mandát na ochranu utečencov a osôb bez štátnej príslušnosti; žiada EÚ a OSN, aby v tejto súvislosti podporili krajiny v susedstve Mjanmarska;
11. ďalej vyzýva združenie ASEAN a regionálne vlády, aby okamžite prijali opatrenia s cieľom zvýšiť tlak na mjanmarskú vládu, aby zastavila porušovanie práv, chránila všetkých občanov v Jakchajnskom štáte a poskytla podporu ľuďom na úteku;
12. podporuje úsilie o zintenzívnenie politického procesu založeného na vykonávaní odporúčaní Kofiho Annana; vyzýva členov Bezpečnostnej rady a Valného zhromaždenia OSN, aby prijali účinné politické a diplomatické opatrenia na zabezpečenie toho, aby mjanmarská vláda plnila svoje povinnosti voči rohinskej menšine, pokiaľ ide o zabezpečenie ochrany a prístupu k pomoci; v tejto súvislosti žiada Valné zhromaždenie a Bezpečnostnú radu OSN, aby prijali rezolúciu, v ktorej odsúdia porušovanie práv, budú trvať na umožnení prístupu do Jakchajnského štátu a budú požadovať vyhovenie zodpovednosti za závažné porušovanie medzinárodného práva všetkými stranami; ďalej žiada, aby sa na zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva v septembri 2017 prijala rezolúcia, ktorou sa predĺži mandát vyšetrovacej misie;
13. naliehavo vyzýva Čínu a ostatných medzinárodných a regionálnych aktérov, aby využili všetky cesty na ukončenie násilností a dosiahnutie mierového riešenia;

Štvrtok 14. septembra 2017

14. vyzýva PK/VP a členské štáty EÚ, aby výrazne zvýšili svoj tlak na mjanmarskú vládu a bezpečnostné sily, aby zastavili porušovanie práv, v plnej miere spolupracovali s vyšetrovateľmi OSN a medzinárodnými humanitárnymi agentúrami a vyvodili zodpovednosť za závažné porušovanie medzinárodného práva; v tejto súvislosti žiada PK/VP a členské štáty EÚ, aby sa aktívne zapojili do podpory okamžitých krokov na úrovni OSN a jasne oznámili, že EÚ je pripravená zvážiť ciele sankcie voči jednotlivcom a subjektom, a aby zvažili dôsledky v súvislosti s obchodnými preferenciami, ktoré Mjanmarsko využíva, v prípade, že závažné porušovanie medzinárodného práva zostane nepotrešané;
 15. vyzýva PK/VP, aby podala správu Európskemu parlamentu o iniciatívach EÚ v OSN a v rámci Rady EÚ pre zahraničné veci;
 16. žiada EÚ a jej členské štáty, aby privítali správy a vyhlásenia zástupcov Rohingov o situácii na mieste;
 17. podporuje úsilie o vyslanie nezávislých pozorovateľov OSN na miesto konfliktu s cieľom zmierniť humanitárnu krízu; vyzýva mjanmarské orgány, aby umožnili okamžitý a neobmedzený prístup nezávislým pozorovateľom, najmä vyšetrovacej misii OSN zriadenej Radou OSN pre ľudské práva v marci 2017;
 18. podporuje zriadenie úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva v Mjanmarsku s plným mandátom;
 19. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporovali globálny akčný plán UNHRC na roky 2014 – 2024 na vyriešenie situácie osôb bez štátnej príslušnosti;
 20. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vláde a parlamentu Mjanmarska, podpredsedníčke Komisie / vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov EÚ, generálnemu tajomníkovi združenia ASEAN, medzivládnej komisii združenia ASEAN pre ľudské práva, osobitnej spravodajkyni OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, vysokému komisárovi OSN pre utečencov a Rade OSN pre ľudské práva.
-